

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inzerati
 petih vrst 2 D; notice, poslano, izjava, reklame, preklic petih vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inzeratni davek posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, priljučno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zadostne frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji navadna dni 75 par, nedelje 1 D
 v inozemstvu navadna dni 1 D, nedelje 1-25 D
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji: celoletno naprej plačan D 120—
 polletno 60—
 3 mesečno 30—
 1 10—
 V inozemstvu: celoletno D 216—
 polletno 108—
 3 mesečno 54—
 1 18—
 Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Poglavje o dolgovih.

7. julija.

Sedaj trka Francija na trdo srce Washingtona, da bi se odprlo in sprejelo njene pritožbe. Ugledni francoski finančnik Parmentier potuje v Ameriko, da razjasni Zjedinenim državam situacijo, v kateri se giblje Francija, vedno bolj v skrbeh zbog finančnih bremen, ki težijo na njej.

Ako bi Francija morala plačati tekom 25 let vse svote z obrestmi vred, ki jih dolguje Angliji in Zjedinenim državam, bi plačala vsega skupaj mnogo več nego ima dobiti v tem času od Nemčije. Res je sicer, da bo Nemčija plačevala tudi še po 25 letih, ampak po mnenju »Tempsa« se dvomi, ali bo mogla Nemčija vse odšteti ob pravem trenutku. Francija pa tudi ne more stati ob strani Nemčije le v ulogi orožnika. Nemški dolg je fiksiran na 132 milijard zlatih mark, katera vsota vsebuje tudi odstotke, porazvrščene na dolgo število let. V sedanjih vrednostih znaša nemški dolg okoli 50 milijard zlatih mark, od katerih odpada na Francijo 26 milijard. Francija pa dolguje po sedanjih vrednostih Angliji in Zjedinenim državam 24 milijard in 600 milijonov zlatih mark. Francozi pravijo na to, da ako Nemčija ne plača do zadnjega novca vsega, kar je dolžna, potem Francija pravzaprav za reparacije ne dobi nikakega denarja in vrhu tega bo v največji zadregi napram svojim upnikom. Voja škoda na Francoskem se ceni na 84 milijard frankov, kar po sedanjem kurzu predstavlja okoli 30 milijard zlatih mark. To, kar ima dobiti Francija od Nemčije, ne dozeže niti z daleka vojne škode, ki jo trpi francoska dežela. Francoski tisk izvala na to, da ob takih razmerah angleška in ameriška vlada vendar ne bi mogli pristopiti k Franciji z zahtevo, da jima plača svoje dolgeve z obrestmi vred. »Temps« sodi po vsem tem, da treba pričeti razpravljati o razoroženju! Po sedanjem napetem položaju se je bati razgovorov, polnih resne nevarnosti.

Angleži gledajo precej srepro na francosko mislijo, ki stopi pred ameriško vlado zbog ureditve dolgov francoske države napram Ameriki, in navajajo, kako so se že angleška odposlanstva trudila v Ameriki, da bi dosegla ureditev, oziroma opustitev medvezinskih dolgov. Pa zaman je bil ves trud. Unkel Sam je gluh za take-le nasvete in pritožbe in prošnje, pa hoče imeti svoj denar nazaj. Anglija je vršila svoje posredovanje v Ameriki bolj na tihem, ker noče razodevati svetu svojih dolgov tako na glas, kakor to dela sedaj Francija. Pa Angliji bi ne bilo tudi prav nič všeč, ako bi morda Francija dosegla kaj v Washingtonu, kjer ni prišla do nikakega uspeha Anglija.

Tako je poglavje o dolgovih polno težkoč in nam kaže, da sta glavna činitelja v obnovi Evrope sama polna skrbi in nikakor ne moreta pomagati tako, kakor to zahtevajo sedanje povojne razmere. Zato se moramo vračati vedno z nova k misli in prijeti se moramo za stalno te misli, da v glavnem obnovi Evrope le lastno delo in lastna inicijativa njenih po vojni prizadetih narodov. Up na Ameriko je vedno manjši in če Anglija in Francija tam ne opravita nič, kaj naj opravijo drugi? Jugoslaviji je treba krepkega notranjega truda in vztrajnega vedno naraščajočega dela, pa se dvignemo iz povojnih razmer največ pa tudi najboljše s svojimi močmi.

POMILOŠČENJE STEJICA.

— Beograd, 7. julija (Izv.) Minister pravde dr. Laza Marković poroča tekom današnjega dneva na seji ministrskega sveta o pomiloščenju atentatorja Stejica. Pričakovati je, da se to vprašanje sedaj definitivno reši. Nj. V. kralj Aleksander želi pomiloščenje in vstraja pri svojem stališču.

ČIČERIN V BERLINU.

— Berlin, 7. julija (Izv.) Ruski komisar zunanjih zadev Čičerin je včeraj zopet prispel v Berlin.

Narodna skupščina.

DAN INTERPELACIJ. — NADALJEVANJE PRORAČUNSKE DEBATE.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Včerajšnja plenarna seja narodne skupščine je bila interelacijska. Sejo je ob 10.30 otvoril predsednik dr. I. Ribar. Na dnevnem redu so tri interelacije na finančnega ministra.

Posl. Uroš Brkić (soc. dem.) je intereliral finančnega ministra o postopanju monopolne uprave glede podeljevanja dovoljenj za uvoz soli. Gre za uvoz 400 vagonov soli, ki je bil dovoljen nekemu Bibi v času najstrožje uvozne prepovedi.

Finančni minister dr. Kosta Kumanudi je izjavil kratko, da interelacija ni točna, ker temelji na napačnih informacijah. Res je, da je vlada sklenila prepovedati uvoz soli v državo 1. 1921., toda izvezt je bil uvoz soli, ki je bila v inozemstvu naročena še pred izdano prepovedjo.

Posl. Brkić kot interelant ni bil zadovoljen z ministrštvom odgovorom in je začel vpraševati finančnega ministra za pojasnila še o drugih slučajih.

Posl. Zujović (rad.) je govoril o slabi administraciji monopolne uprave pri tobačju in soli. Pri monopolu je strankarstvo najbolj razvito. Govoril je dalje še poslanci Vojta Lazarić in dr. Korun in Miletić, na kar je zbornica prešla h glasovanju o Brkićevi interelaciji. Ker je bil ugotovljen kvorum, je zbornica na to prešla h drugi točki dnevnega reda.

Posl. Čeda Stanković je intereliral ministra za šume in rude radi komisiji za razmejitve gozdov.

Minister šum in rude Rafailović je od interelanta zahteval, naj navede posamezne konkretne slučaje. Pripravljen je uvesti strogo preiskavo in nedostatkosti odstraniti.

Posl. Agatonović (dem.) predlaga, da zbornica preide k naslednji točki dnevnega reda. Zbornica pa je interelacijo rešila na ta način, da stavi narodna skupščina za slučaj, če ne bi bil proračun pravčasno sprejet ministru za šume in rude na razpolago 200.000 dinarjev iz izrednega kredita 100 milijonov dinarjev za ustanovitev šumskih komisij.

Ob eni uri prekinjena seja se je nadaljevala ob 17. Nadaljevalo se je interelacije.

Posl. Nikodi Miletić (rad.) je intereliral finančnega ministra glede kvalifikacije g. Brankovića, knjigovodje finančne uprave v Paračinu. Interelant navaja, da g. Branković nima za to potrebne kvalifi-

kacije in ostro napada strankarski sistem, ki se je vrnil pri podeljevanju državnih služb. Od strani demokratov so se čuli razni ugovori na račun radikalcev. Finančni minister je odločno zavrnil generalne obdolžitve interelantove in naglašal, da gre le za posamezne slučaje. Omenil pa je dalje, da je g. Branković takoj izstopil iz državne službe, čim je bila interelacija vložena v narodni skupščini.

Posl. Agatonović (dem.) je odločno zavrnil vse napade na demokrat. stranko, češ, da ona protežira nekvalifikovane svoje pristaje na uradniška mesta.

Politične vesti.

— Sporazum med demokrati in radikali glede imenovanja državnih svetnikov. Beogradski »Novi List« piše: Vprašanje imenovanja 24 državnih svetnikov bi bilo kmalu povzročilo vladno krizo. Ako bi bili demokrati ostali pri svoji zahtevi, da morajo dobiti 10 novih svetnikov, radikali pa samo osem z ozirom na pariteto med obema najmočnejšima strankama v državnem svetu, bi radikali povzročili vladno krizo. Na sejah med demokrati, radikali in vlado pa je prišlo do sporazuma. Demokrati so pristali na to, da dobi tako oni kakor radikali devet novih državnih svetnikov. Iz zanesljivega vira izveemo, da bo kralj predložil narodni skupščini sledeče kandidate: Ilija Gjuranović, Mihajlo Cerović, Mita Popović in Dušan Balić ali Marko Cerović. Kandidati radikalnega kluba so: Nikola Gjurjević, D. Karlić, Mihajlo Polićević, Milesov Račević, Ivo Supilo, Alek. Staničić, dr. Sava Vukanović, dr. Mihajlo Miladinović in Rudolf Sardelić. Muslimanski kandidat je Ibrahim beg Defterdarević. Kmetje so določili za svojega kandidata Ivana Škarjo. Demokrati bodo šele imenovali svoje kandidate.

— Apel jugoslovenskih komunistov. Berlinska »Rote Fahne« priobčuje proglas jugoslovenske komunistične stranke. Proglas vsebuje razne napade na našo državo in pravi, da je v Jugoslaviji večji teror nego v Horthyjevi Madžarski. V proglasu pozivajo jugoslovenski komunisti svetovni proletarijat k obsodbi priganjanja komunistov v Jugoslaviji.

— Za kulturno in gospodarsko zblizanje med Nemčijo in Jugoslavijo. Te dni se je ustanovilo v Berlinu društvo za kulturno in gospodarsko zblizanje z našo državo. V društveni odbor so bili izvoljeni tudi sedanji notranji minister, dva bivša ministra, par po-

zbornica je nato prešla k četrti točki dnevnega reda k debati o proračunu za leta 1922/23.

Posl. Blaško Rajić (kler.) je skušal z nekaterimi dejstvi dokazati, da katoličnem v naši državi ne živa vseh polnih pravic, ki so katolikom zajamčene v ustavi. Navaja poročila, kako se zapostavljajo katoliški otroci v šolah in se silijo, da morajo hoditi k pravoslavni božji službi. Radikali so živahno ugovarjali njegovim očitkom. Seja je bila ob 9. zvečer zaključena.

Danes zbornica nadaljuje debato o proračunu.

slancev, glav. urednika »Berliner Tagblatt« in »Vossische Zeitung« ter par znanih publicistov in industrialcev.

— Protiitalijanske demonstracije v Avstriji. »Popolo d'Italia« poroča, da je prišlo ob obletnici aneksije južne Tirolske k Italiji v Inomestu do večjih protitalijanskih demonstracij. Dva italijanska trgovca sta bila občutno protipena.

— Zveza madžarskih novinarjev je izročila svoji vladi ostro resolucijo za takojšnjo odpravo vseh izrednih omejitev tiskovne svobode.

— Nove habsburške intrige. Iz dunajskih legitimističnih krogov poročajo, da je Andrássyjeva stranka pri pogajanjih z vlado zahtevala, naj se za mladolletnega kralja Otona reaktivira palatinska čast, istočasno pa naj se odpravi mesto regenta. Za palatina naj bi se imenoval bivši nadvojvoda Jožef, ali pa grof Apponyi. Grof Bethlen je odbil to zahtevo.

— Redek sestanek. »Jugoslovenski list« piše: 28. in 29. junija se je vršil na Ilidži redki sestanek. Sešli so se namreč zastopniki še ne vsvarjene svezne javnih delavcev, ki so v emigraciji osrčali Jugoslovenski odbor. Kongresisti, ki so skozinskozi Jugosloveni, bi morali deklarirati, katero pot bodo hodili in kakšnih sredstev se bodo posluževali. Že davno je bil čas, da mobilizirajo vsi jugoslovenski inteligenti in da preidejo pod vodstvom znanstvenih in političnih kapacitet k praktičnemu izvajanju državne in narodne ideje z utišanimi jugoslovenskim značajem. Tih prilik je bilo mnogo, ki so pa bile praktično zanemarljive. Ekstremisti so se mogli nemoteno razvijati. Jugoslovenstvo, ki ga je mlajša generacija globoko občutila, je bilo ali poteptano ali zanikano ali pa profanirano s strani Hrvatskega bloka. Danes je težko dvigati jugoslovensko zastavo in iti z njo

Bohinjski Herodot.

(K odkritju spominke plošče na rojstni hiši pisatelja dr. Janeza Mencingerja.)

»Bohinj« še ni našel svojega zgodovinskega; zatorej bi jaz jako rad zaslužil ime bohinjskega Herodota in pripovedoval dogodivščine domače dežele.

Tako je pisal dr. Janez Mencinger v svojem poslednjem delu, leta 1898. izišem IV. zvezku Knezove knjižnice, v »spominih« z naslovom Moja hoya na Triglavu.

S tem stavkom je pokojnik označil namen vsega svojega pisateljevanja: Bohinj, Triglav, Bled, slovenski narod teh krajev so bili Mencingerju torišče, središče, sredi ali vsaj veličastno ozadje malone vseh njegovih spisov. Rojen 26. marca 1838. na Brodu v Bohinju, je bil kmetijskih staršev sin. V gimnaziji je bil v vseh razredih prvak. To mu službo ni škodovalo v poznejšem življenju. Ostal je vendarle moder, agilen mož. Ko je dovršil gimnazijske nauke z odliko, je poslušal na dunajskem vseučilišču par semestrov predavanja o klasični filologiji. A premislil se je in se odločil za pravoznanstvo. Postal je odvetnik in slovet kot eden najduhovitejših slovenskih pravnikov. Mnogo let je deloval v Kranju, nato v Krškem, kjer je ostal do svoje smrti 12. aprila 1. 1912.

Ze na gimnaziji je začel pesniti in je priobčil nekaj pesni v Bleiweisovih »Novicah«; na Dunaju pa se je pridružil bivšim ljubljanskim »Vajevcem« in takoj stonil med sodelavce pri Janežičevem »Slovenskem Glasniku«. Erjavce, Jenko, Mandelc, Zarnik, Tušek, Valjavec i. dr. tedanji mladi pisatelji in pesniki so pritegnili Mencingerja v krog, v katerem so bili vsaj spopetka ali kasneje Lovstik, Cegnar, Sim. Gre-

gorič, Jurčič in Stritar. Ze v II. letniku »Glasnikov« 1859 je priobčil Mencinger noveleto »Jerice«, naslednjega leta (1860) kar dve daljši povesti: »Vetrogončič in Zlato na sir«, nato povest »Človek toliko velja, kar plača« (1861), »Bore mladost« (1862), psihološko zgodovinsko povest, ter 1. 1865 povest »Skušnjava in skušnjak«.

Dr. Mencinger je bil prvi med slovenskimi pripovedovalci, ki je zajemal snovi svojim povestim ne le iz kmetijskega nego tudi iz mestnega miljeja ter je poleg kmetov slikal tudi meščana in podeželsko inteligenco. V »Jerici« obkrožeta kmetiško dekle dva škrica: učitelj in zdravnik, a dekle vzame končno Pikovega Jaka. V »Vetrogončiču« slika dobo narodnega prebujenja v ljubljanski družbi in na kmetih: »Skušnjave in skušnjak« nas vodijo na Bled in na Triglav ter slikajo kmetiško ženitovanje in primicijo; povest »Človek toliko velja...« je zajeta čisto iz kmetijskega življenja, med tem ko je povest »Zlato na sir« iz bohinjskih hribov, se godi v triglavskem pogorju ter je predhodnica »Hoye na Triglavu«. Ze v teh mladostnih rovesnih in povestih se kažejo vse značilne lastnosti kasnejšega, zrelega umetnika: šaljivost in ljubezniva satira, modrovanje in kramljanje s čitateljem, v tehniki pa nizezje epizod okoli glavnega dejanja. In klen narodni jezik!

Potem je molčal do leta 1881. V prvem letniku »Ljubljanskega Zvonca« se je oglasil v 7. številki z obrazom vsakdanjega življenja, z »Mešano go-spodo«, ki humoristično opisuje filistrske tržane vinovarske v peterih nadaljevanjih. Uprav senzacionalen uspeh je dosegel njegov »iz kanibalščine« prevedeni izvirni roman »Čmokavzar in Ušernac« (1883), humorna, drastična satira na primordijevsko originalnost irhastih povesti po Jurčičevem vzorcu, a kodrovem slogu; v istem letniku je

priobčil vrlo zanimivo študijo »Ajdoski gradeci«, ki je baje stal med bistriškim in bitenjskim poljem v Bohinju. V šaljivem govoru »Vodnikov. Vršac«, podelje pa še nekake je leta 1885 zopet v »Ljublj. Zvoncu« hudomušno parodiral zlotosko Mahničovo kritikastrovanje Gregorčičevih poezij.

Nato je utihnil do leta 1893., ko je izdal v »Ljubljanskem Zvoncu« svoje največje in najbolje delo: roman »Abadonc«. Nazval ga je »bajko za starce«. Ta roman slika razvoj človeštva preko raznih zgodovinskih obdobij; močnega ta pesnitev je pereča satira na pohlepnost, pesimizem in materializem ter jedka persiflaza razmer v tačasni Evropi vobče in Sloveniji posebej. Sanjsko dejanje, ki sta mu glavni osebi Samorod Veselin in zli duh pesimizma Abadonc, se razvija po vzoru Goethejevega »Fausta«, ki ima tudi svojega Mefista. Vendar je po vsebini vesakoz izvirno ter sad globoko izobrazbe in življenske izkušnje dr. Mencingerja.

Poslednje njegovo delo je bila »Hoya na Triglavu«. Na 159 straneh je podal celo vrsto »dogodivščin domače (bohinjske) dežele«. A ne samo teh. V ohlapni obliki turističkovskih spominov je nanizal tudi veliko zbirko zanimivih dogodkov, ki so se vršili v 18. in 19. veku v Ljubljani, na Reki, v Karlovcu, v Padovi, v Benetkah, na Dunaju in drugje. Tu zveemo, kako so v 18. veku Mencingerjevi pradedje tvorili na laško stran, kako so včasih grmela kladiva zdej že dolgo propadlih fužin, kako so živeli v Bohinju v dobi Vodnikovih in Zoisovih ter kako je studentovski pisatelj na Dunaju, Simon Jenko, Fran Erjavce in drugi njegovi tovariši stopajo živi pred čitatelja, a tudi Janežič pride živ na vrh Triglava, — kajpada le v pisateljevih sanjah. Zakaj Mencinger sploh ni bil na Triglavu, nego je le sanjal o njem in o vseh osebah, speč na

kupu dehtečega sena. Ze tega bi bilo dosti. Toda Mencinger pripoveduje hkratu še uprav senzacionalno napeto, slučajev in presentijavej polno povest o življenju, trpljenju in smrti originalnega modrijana »Mlekojeda«.

V »Slovenskem Narodcu« (1898, št. 25, 28, 29, 31, 32) in »Ljublj. Zvoncu« (1898, št. 4) sem obširno poročal o tem delu ter zgostil svojo kritiko v stavke: »Duhovit literarni konglomerat, pikantna godlja, ki je hkratu potopis, živopis, povest, narodno — gospodarsko — zoološko filološko, kulturna — politična razprava, toda ne — spomini.«

In v »Lj. Zvoncu« sem pisal: Mencingerjeva »Hoya na Triglavu« je prezanimivo, satire, zdravega humora in duhovitosti polno, z umstvenimi in sretnimi biseri bogato okrašeno delo, katero bi čital vsak razumnik in izobraženec slovenski z naslajanjem. Iz Mencingerjevega spisa bi bilo možno sestaviti celo vrsto aforizmov in »zlatih resnic«. Vse so sad zrelega, globokega premišljanja in premožnega izkušnosti vsestranski izobraženega, a tudi srčno blagega, vedno dobrodušnega veseliga moža. »Hoya na Triglavu« kaže Mencingerja kot poetičnega, plastičnega slikarja in realističnega pripovedovalca. Jezik sam zase pa je vreden že prav posebne pohvale; odlikuje se z izredno bogatim besediščem in z jedrnatim, krepkim slogom.

Iz Mencingerjevih pisem prijatelju dekanu, pesniku Ivanu Veselu smo zvedeli (gl. »Lj. Zvoncu«, 1. 1912, št. 5), da je Mencinger prevedel za »Rusko antologijo« 10 Puškinovih in 18 Lermontovih pesmi.

O svoji »Hoyi« pa je pisal Veselu: V »Hoyi« sem poskusil »pikvikovati«. Ko sem pa prišel gori na planine in je Mlekojed začel pripovedovati, kako se mu je godilo na zemlji zunaj Bohinja, je naenkrat vse spodletelo, tako da je moja hoya storila tako žalosten konec, kakor sam Mlekojed.

Dalje zveemo tu, da mu je dal idejo za »Hoye Vesel: »Poslali sem ti moral izvod, ker si mi podal idejo in sprožil fantazijo. Ne dolži me nevaležnosti, ko moja izvršitev ni dosegla Tvoje ideje« (31. 1. 1898.)

74 let star je umrl, a še mnogo prežgotal!

L. 1912 nam je v par mesecih ugrabilo Mencingerja in Askercu, prvega v aprilu, drugega v juniju. Bilo je za naša slovo slova sploh nesrečno leto: umrli so nam Ant. Globčnik Sorodolski, Jos. Gorup Slavinski, dr. Jak. Sket, dr. Karol Strkelj, Jos. Celestina, Fran Orožen in Peter Radice. Strašna zetek med našimi prvimi kulturnimi delavci!

Ze 1. 1911 je začela Slovenska Matice izdajati Mencingerjeve »Izbrane spise«. V spomin na avtorjevo 70 letnico, je zapisal urednik, dr. Josip Tominešek. Torej se je ta izdaja začela 4 leta prekasno! Dr. Mencinger je Matice naročil, naj »pri zbiri tudi izbirac ter naj nikar ne dopusti, da bi »katerikoli njegovih pesniških nestvorov še kdaj zagledal beli dan«.

»Vesel bom, če doživim, da čitaj pravilno, kar sem v naglici pisal pred 50 leti, je starec slikovito bujne bele glave in brade zaključil svoje skromne želje. A doživel je le 1. zvezek »Povesti in novel«: »Jerice«, »Vetrogončič« in »Človek toliko velja, kar plača«.

Dolžnost Slov. Matice je, da nadaljuje in zaključi svojo izdajo. (A prosim brez tistih števil, ki v oklepajih označujejo strani izvirnika! Te številke le metijo ter so samo smešno pikolovstvo). Bohinjeci so videli v rojstno hišo svojega poeta spominke ploščo. Te dni jo odkrijejo. Slavnosti se udeležimo, da se s hvaležnostjo spomnimo buditelja slovenskega naroda in bohinjskega Herodota!

V Poljčah.

Fr. Govekar.

med narod. Toda pred tremi leti je bil teren ugodnejši, bilo je več pogumnih sodelavcev, ki so počasi izgubili zaupanje v iskreno izpoved jugoslovenske ideje s strani dela kongresistov na III. dži. Strogo razlikujemo med doslednimi Jugoslovenci in onimi, ki so propali v svojih ambicijah v službi strankarstva. Med kongresisti vidimo demokratske ubežnike, ki so se pozneje približali kmetijski stranki, končno niso bili nič, sedaj pa se hočejo plasirati med jugoslovenskimi intelektualci. Dvomimo o njihovem jugoslovenstvu. To so tice selivke. Nimajo stalnega kritičnega pogleda na družbo, na narod, na državo, pa grupirajo se po raznih smernicah. Mnogo vrlih Jugoslovenov se ni udeležilo sestanka, čeprav so fanatični pionirji naše narodne in državne ureditve. Te je treba čim prej mobilizirati in jih prilestiti v aktivno politiko. Ne v kongresno politiko, ampak v borbo proti sovražnikom in za likvidacijo duševne revolucije. Sprejeta resolucija vsebuje narodno in državno edinstvo, ki je ogroženo današnjim režimom in hrvaški nezadovoljnosti. Točka peta pa je preveč ekstenzivna. V kakšni smeri naj se giblje decentralizacija? V zakonodajnem in upravnem ali samo v upravnem? Tu je treba jasnosti in preciznosti. Naj bi ne ostali sklepi na kongresu, ker bi bilo to do dake podobnosti sedanji vladni kabinetni politiki. Treba je oživiti polno polnoma jasne smernice. Brez tega je vse le sterilni anekdotični kongresni posel, ki mu ni mar za narod in ki ga pušča, da se duši v sedanji zadušljivi atmosferi. — Tega sestanka so se udeležili sledeči: dr. Jovan Cvijić, Jovan Jovanović, Drag. Arandjelović, dr. Boža Marković in dr. Božidar Vlahić, vsi iz Beograda. Dr. Tomislav Tomljenović in Jovan Banjanin iz Zagreba. Dr. Jozo Smolaka in dr. Ivo Tartaglija iz Splita. Dr. Zivan Bertić iz Zemuna. Milutin Jakšić iz Velike Kikinde. Dr. Melko Čingrija in dr. Ljubo Leontić iz Dubrovnika. Mirko Mišićević s Cetinja. Sava Fatić iz Podgorice. Dušan Vasiljević, Vek. Jelavić, dr. Niko Andrijašević, Gj. Perin, dr. Jovo Zubović, Stj. Grčić, dr. Nikola Stojanović in dr. Pero Slepčević iz Sarajeva. Kakor razvidno iz imen udeležencev, se na tem sestanku pač ni moglo vsestransko razpravljati o sedanjem položaju z ozirom na takozvano hrvaško vprašanje.

Francoski parlament o vprašanju krivde na svetovni vojni.

Velike ovacije Vivianiju.

— Pariz, 6. julija. (Izv.) Francoska zbornica je danes začela debato o vprašanju krivde na svetovni vojni. Debata je bila zelo obširna. Zbornica je priredila vojnemu ministru za časa svetovne vojne Vivianiju viharne ovacije. Viviani je sedaj prvič prišel v zbornico.

Komunistični poslanec Bailard Cantourier je podal interpelacijo, zahtevajoč, naj zbornica preišče vso zgodovino svetovne vojne in pozove krivce, ki so odgovorni francoskemu parlamentu, na odgovor. Komunistični poslanec je zelo ostro napadel Vivianija, očitaloč mu, da je tudi on skupno z Izvoliskim mnogo zakrivil, da je izbruhnila svetovna vojna.

Po končanem govoru je stopil na govorniško tribuno Viviani, ki je mirno izjavil, da prevzame popolno odgovornost za vse, kar se je zgodilo začetkom svetovne vojne 1914. Viviani je obširno govoril o odgovornosti Avstrije in Nemčije in na vseh žrtvah, ki jih je Francija utrpela do zadnjega trenutka, ko je umaknila svoje čete za 10 km od francoske meje.

Viviani je dalje citiral izrek umorjenega Jauresa, ki je dejal v odločilnem trenutku: »Ne vidim prepada med Francijo vlade in Francijo delavstva!« Ko je bila Rusija napovedana vojska od strani Nemčije, je prišel v Elisee ruski veleposlanec Izvoljski, ki je vprašal za stališče Francije. Francija je poslaničniku oficijelno odgovorila.

Dalje je omenjal, da je v kritičnih trenutkih angleški zunanji minister sir Edward Grey predlagal konferenco v Londonu. Ta predlog je Nemčija sprejela, Avstrija pa je odklonila. Sazonov je tudi dalje še v zadnjem trenutku zahteval od Avstrije, da ustavi svoje prodiranje proti Rusiji, kar pa je bilo od avstrijske vlade odklonjeno. Rusija je bila prisiljena izvršiti mobilizacijo ob galski meji, ne pa ob nemški. V Avstriji, Nemčiji in Franciji so rabili za izvedbo mobilizacije tri dni. Rusija na je za mobilizacijo potrebovala 15 dni.

Po končanem govoru so poslanci hiteli čestitati Vivianiju. Stiskali so mu roke. Nekateri so ga objemali in zelo iskreno je čestital Vivianiju Poincaré. Zbornica bo debato nadaljevala.

Gospodarstvo.

II. KONFERENCA INDUSTRIJE KRALJEVINE SHS NA BLEDU.

Bled, 6. julija.

Na Bledu so se danes zbrali mnogostevilni industriji iz vseh pokrajin naše mlade države k II. konferenci industrije naše kraljevine. Prva konferenca industrije se je vršila lanske leto meseca julija tudi na Bledu ter je torej bila sedanja konferenca nadaljevanje lanskih posvetovanj. Na današnji konferenci so bile po svojih organih zastopane vse industrijske organizacije v naši kraljevini razen zagrebškega Saveza industrijalcev, ki je konferenci poslal pozdravno brzojavko, želeč ji obilnih uspehov in upravičeno svojo odsotnost vsled nučnih poslov.

Razen tega so posetili konferenco mnogostevilni industriji sami, največje seveda iz Slovenije, toda bile so častno zastopane tudi vse druge pokrajine, posebno Dalmacija, Bosna, Srbija, Vojvodina in Hrvaška. Konferenca pa so se udeležili tudi zastopniki naših centralnih oblastev v Beogradu in pokrajinske uprave za Slovenijo in Ljubljani. — Trgovinskega ministra g. Vilovića, ki je obšel, je zastopal šef njegovega kabineta g. dr. Milan Lazarević, udeležil se je konference pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar, dalje načelnik ministrstva trgovine in industrije g. Milivoje Savić, šef oddelka tega ministrstva g. Jovan Maksimović, sekretar trg. ministrstva g. dr. Žižek, načelnik oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani g. dr. R. Marš, sekretar trg. ministrstva ing. Novak-Popović in kot zastopnik fin. ministrstva višji fin. svetnik g. Fr. Bajčić.

Industrijske organizacije pa so zastopali: beograjski Industrijski komor tajnik g. Gjoka Čurčin, trg. in obrtno komoro v Osijeku tajnik g. dr. Dietz, Savez trg. in industrije v Osijeku g. Dožudić, sarajevsko trgovsko komor tajnik g. Jelavić, Savez velikih industrijalcev v Splitu g. dr. Vuletić.

G. Vinko Majdić iz Kranja je kot predsednik Zveze industrijcev v Ljubljani otvoril zborovanje ob pol 12. dopoldna v salonu hotela »Toplice«. Prvi je govoril šef kabineta trgovinskega ministra g. dr. Lazarević, ki je izročil pozdravne bolelele trgovinskega ministra g. Vilovića in zagotovil, da bo ministrstvo šlo naši industriji po vsej možnosti na roke. Dalje so govorili na konferenci gg. ing. Šuklje, dr. Windischer za Trgovsko-obrtno zbornico in Ljubljani, beograjski tajnik ljubljanske Zveze industrijcev g. dr. Gregorić, tajnik beograjske komore g. Djoka Čurčin, tajnik sarajevske komore Jelavić, načelnik ministrstva trgovine Savić, načelnik ing. Novak-Popović, g. Alojzij Kriznić iz Maribora in dr.

G. dr. Windischer je posebno poudarjal složno postopanje Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani z Zvezo industrijcev in izrazil nado, da se bo po poslednjo zastopanje gospodarskih interesov po Trgovski zbornici in Zvezi industrijcev še bolj utrdilo in poglobilo.

G. dr. Gregorić je pojasnil svoje delovanje kot tajnik ljubljanske Zveze industrijcev, ki posluje v Beogradu atesiran beograjski industriji, komori. Njegovo delovanje je imelo dosedaj že prav lepe uspehe, dasiravno posluje komaj par mesec. Njegovo atesiranje industrijski komori v Beogradu pa je bil prvi dejanski korak na potu ujednjenja vseh industrijskih organizacij v naši kraljevini v enotno Centralno Zvezo industrijcev za vso kraljevino s sedežem v Beogradu. To ujednjenje v enotni centralni komori je bilo glavni predmet današnje konference ter se je konstatiralo, da so vse industrijske organizacije, ki so bile na zborovanju zastopane, soglasno pozdravile načrt, da se ustanovi centralno zastopstvo industrije vse kraljevine v Beogradu. O podrobnostih izvedbe in o načinu poslovanja tega centralnega zastopstva bo po pooblastitvi konference jutri sklepal ožji odbor, ki se je sestavil iz tajnikov sedaj obstoječih industrijskih organizacij, in sicer gg. Čurčina iz Beograda, Jelavića iz Sarajeva, dr. Dietza iz Osijeka, Djundjerskega iz Nov. Sada, dr. Vuletića iz Splita, dr. Obersnela z Jesenice, dr. Windischerja in ing. Šuklje iz Ljubljane. Na konferenci so se predčili brzojavni pozdravi ministra dr. Zerjave iz Begunj, Zemaljskega Saveza industrijalcev v Zagrebu, ki je bil zadržan, da ni mogel poslati nobenega zastopnika (?), sarajevske trgovske komore, beograjske opakarske tvornice in dr.

Na konferenci so se soglasno sprejele nastopne resolucije:

1.) Konferenca izjavlja ponovno, da morajo gospodarske organizacije glede zakonskih načrtov, ki globoko posegajo v naše gospodarsko življenje, dobiti možnost, da se o teh načrtih izjavi, preden se da do narodni skupščini v sklepanje.

2.) Soglasno se zahteva, da se čimprej izvede izenačenje davčnega sistema za vso kraljevino in da se davki pravilno razdelijo na vse sloje našega naroda. Ta davčni zakon se ne sme izdati prej, nego oddalo o njem mnenje gospodarske organizacije. Bile so sprejete tudi resolucije, ki jih je predlagala mariborska kraljeva skupina Zveze industrijcev v Ljubljani in ki zahtevajo, da se volni davek za l. 1920 ne sme več zaračunavati, da se uredi praznovanje praznikov v industrijskih obratih, glede katerih je dosedaj vladala velika zmedenost, da se da važnim obmejnimi carinarnicam pooblastilo, da smejo v manj važnih stvarih same odločati, ne da bi bile trebe

za vsako malenkost hiteti v Beograd, da dobi Maribor lasten odbor za devize in valute in da se uredi obmejni promet, železniški in cestni promet v mariborskem okrožju, ki strašno ovira trgovinsko poslovanje.

Preden se je vršila ta konferenca, je bila na Bledu tudi ustanovna seja sekcije Velike industrije v okviru Zveze industrijcev v Ljubljani. Ta sekcija ima namen, da v zasledovanju praktičnih ciljev čim espeditivneje pospešuje interese naše največje industrije. Prisostvovali so mnogostevilni člani naše veleindustrije. V prvi odbor sekcije je bil izvoljen za načelnika g. Jean B. Pollak, za podnačelnika pa g. dr. Windischer iz Ljubljane in g. Alojzij Kriznić iz Maribora, dočim so bili izvoljeni v odbor g. ing. Bonelli od Stroinih tovarov in li-varen. Fran Bonač, arhitekt Costaperaia, generalni tajnik Vevskih papirnic dr. Ciril Pavlin, generalni ravnatelj Avgust Praprotnik, vsi iz Ljubljane, ter Andrej Gas-sner ml. iz Trčica in I. Smertnik iz Cella.

★

PRUJAVI IZGUBLJENIH OBVEZNIC PREDVOJNINI POSOJIL BIVŠE AVSTRO - OGRSKE.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Generalna direkcija državnih dolgov objavila:

O priliki podpisovanja in žigosanja predvojninih posojil bivše avstro - ogrske monarhije so generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu prijavili nekateri lastniki obveznic, da so jim izginile, da so jih izgubili, oziroma da so jim bile ukradene. Z ozirom na to je reparacijska komisija v Parizu izdala sklep:

1.) Interesirani lastniki izgubljenih, oziroma ukradenih obveznic imajo v svojem mestu, srezu ali okraju predložiti pri sodišču amortizacijsko postopanje glede obveznic.

2.) Interesirani lastniki obveznic imajo predložiti od sodišča izdani sklep o amortizaciji: a) glede avstrijskega posojila pri generalni direkciji državnih dolgov na Dunaju (Wien, I., Singerstrasse) in b) glede ogrskega posojila ministrstvu financ v Budimpešti.

3.) Potrdila od avstrijske generalne direkcije državnih dolgov in ministrstva financ v Budimpešti je treba v originalu predložiti generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu radi nadaljnjega postopanja. Ta potrdila se smatrajo kot originalni obveznic.

★

— g Tržne cene v Mariboru. Novi tržni cenik izkazuje zopet zvišanje cen v vseh predmetih oziroma blagu. Navajamo nekatere vrste blaga v dinarjih: goveje mesto I. vrstno — »ga nemoč; II. vrstno 15—17, vampi 5—6, pljuča 6, ledvice 15, telatina 15—17, jetra, pljuča 14, svinjira 20—22,50, salo 27, pljuča 10, jetra 15, slanina sveža 23, slanina prekajena 30, mast 30—32, prekajeno meso 30, konjsko meso 8—9, konjske kože komad 115—125, goveje kože kg 11, telečje kože 17,50, gornje usnje kg 90, piščanec 16—20, kokoš 37, race 25—30, mleko 2,50—3, kg surovega masla 35, češnje: cene jako različne od 2—4 din kg. Špecerjsko blago: splošno podrožanje, n. pr. sladkor kocke 17,50, kristal 15,50, bučno olje 29—34, namizno 25, žito in moka, cene neizpremenjene (pšenica kg 4, rž 3,50, ječmen 3,75, oves 4, koruza 4, fižol 4, moka 0 6,25, 1 6, 3 6 5,50, 1 q sladkega sena 125—175, 1 komad zgodnjega zelja 4—5, 1 komad karfižole 5—6 grah v stročju kg 2,50, fižol v stročju 1, čebula 8, krompir zgodnji 2—3.

— g Železniška zavarovalnica zopet nezdode v Ljubljani se je preosnovala z dnem 1. julijem 1922 na podlagi zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922. Uradni list št. 62, 1922 v ekspozituro osrednjega urada za zavarovanje delavcev, interesi se opozarjajo, da naslavlajo od-siel vse dopise na naslov: »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, izpostava II v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje štev. 3.II.

— g Ruska naročila v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo, da je ruska trgovska delegacija nakupila pri češkoslovaških trgovcih za 12 milijonov češkoslovaških kron 210 vagonov konceptnega papirja. Nadalje je naročenih 7000 plugov in drugih poljedeljskih strojev.

— g Orijentalni vzorčni sejem v Lvovu. Uprava vzorčnega sejma v Lvovu poroča, da se je rok za prijavo inozemskih razstavljalcev podaljšal do 30. julija.

— g Madžarska vojna odškodnina naši državi. Do sedaj nam je Madžarska na račun vojne odškodnine izročila 350 konj, 1200 krav in 1000 ovac. To ni niti tretjina kontingenta, ki nam ga mora izročiti, namreč 3000 konj, 5000 krav in okoli 5500 ovac.

— g Povratne nemških kemičnih patentov. Kakor poroča »Chicago Tribune«, namerava vlada Zedinjenih držav vrniti Nemcem kemične patente, ki jih je prodala bivša vlada družbi »Chemical Fundation«. Patenti imajo baje večmilijonsko vrednost. Predsednik imenovane družbe je izjavil, da bi povrntev patentov pomenila uničenje kemične industrije v Ameriki. Družba bo izvršila zadevo sodišču.

I. Jugoslovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

— Naraščajev dan dne 23. julija. Pozivljamo vsa društva, da nemudoma sproti udeležbo naraščala na naraščajskem dnevu dne 23. julija. Termin za prijave je potekel že dne 1. julija, vzlic temu pa mnogo društev še do danes ni poslalo potrebnih prijav. Dolžnost društev je, da se drže predpisanih terminov za prijave, ker je sicer vsako poslovanje nemogoče. Na naraščajevu dnevu naj bi sodeloval ves naš naraščaj. Češko Sokolstvo odposlje do 1000 naraščajnikov moških in ženskih, vsled tega je tembolj dolžnost naših društev, da se naraščajskega dneva udeležijo polnoštevilno. Poslajte torej pravilne prijave!

— Slavnostni Sokolski spredov o priliki Jugoslovenskega Sokolskega zleta se bo vršil dne 15. avgusta 1922 dopoldne ob vsakem vremenu. Spredov polde po sledečih cestah: 1. Dunajska cesta do glavne pošte, 2. Aleksandrova cesta do Narodnega doma, 3. Bleiweisova cesta, 4. Rimska cesta, 5. Emonska cesta, 6. Coljova cesta, 7. Sentiakobski most, Trubarjeva ulica, Sv. Jakoba trg, 8. Stari trg, 9. Mestni trg, 10. Pred škofijo, 11. Vodnikov in Krekov trg, Poljanska cesta, 12. Ambrožev trg, Senti-peterski most, 13. Škofja ulica, Tabor, 14. Vidovdanska cesta, 15. Sv. Petra cesta, Mariljin trg, 16. Prešernova ulica, Selenburgova ulica, 17. Mimo Dravske divizije in Slovenske Matice ter univerze na Kongresni trg, kjer je stik. Tu pozdravi Sokolstvo mestna občina Ljubljanska in Savezno starištvstvo. Po končanih govorih zapoje reveči, ki so postavljeni pred nunsko cerkvijo; himno pole z njimi tudi Sokolstvo, 18. Odhod po Wolfovi ulici, Mariljinem trgu, Prešernovi ulici, Dunajski cesti do Gosposvet-ske ceste, kjer je razhod.

— Prijavnice za zlet je tehnični odbor razposlal posameznim župam; biti moralo o določenem roku zopet v rokah tehničnega odbora. Župni tehnični odbori naj nemudoma razpošljejo društvom prigrasnice, ki jih morajo izpolniti društva; dodajo naj potrebna navodila društvom, osobito naj opozore društva na določbo, da se na prepozno došle prijave ne bo mogoče ozirati. Tehnični odbor Jugoslovenskega Sokolskega Saveza ponovno opozarja na svoj sklep, da se na prijave po določenem roku ne bo oziral, in v tem oziru odklanja vsako odgovornost. Odgovornost nosilo sedaj društva in župe, ker je tehnični odbor s svoje strani opozoril pravočasno na prijave in pravočasno razposlal prijavnice. Natančno in točno izpolnjene prijavnice naj pošljejo društva župam, župe pa Saveznemu tehničnemu odboru po pošti priporočeno.

— Za sokolsko razstavo določene predmete naj vse župe in društva takoj odpošljejo Jugoslovenskemu Sokolskemu Savezu, ker se sicer nanje ne bo mogoče ozirati.

— Zletni znak. Pozivljamo se vsa društva, da takoj naročijo zletni znak. Pravico do zletnega znaka imajo samo oni, ki so bili dne 30. marca 1922 člani Sokolskih društev. Oni, ki imajo zletni znak, ima pravico do prostega vstopa k vsem prireditvam na telovadišču kakor predzletne tako tudi glavne zletne dni. Dalje pravico do prostega skupnega prenočišča, prost vstop na sokolsko razstavo v dne 12. do 15. avgusta in v muzej. K drugim prireditvam mora plačati običajno vstopnino. Cena znaku je 20 Din. Poleg tega mora plačati vsak član, ki je vzel znak, še 1,50 Din zavarovalnine, kajti vsak član, ki ima znak, je zavarovan od Saveza za slučaj nesreče med vožnjo na železnici ali pri telovadbi, in sicer za slučaj smrti na 10.000 Din in za slučaj delanecemožnosti na 20.000 Din. Društva, ki naročijo znake, naj pošljejo denar naprej, ker se na naročila brez denarja ni mogoče ozirati.

— Redovne vaje so v vsakem društvu obvezne za vse člane, posebno pa še za vse udeležnike zleta v Ljubljani. Udeležiti se jih mora tudi vse članstvo, ki hoče nastopati v kroju. Pridno je vaditi zavole v dvoredu, v štiri-posebno pa v šeststoročnih kakor tudi širših oblikah. Skrbno naj se pazi na to, da bodo sledeči redi točno na istem mestu zavilali kakor prednji, da zadnji del predelka ali kolone ne odbočujejo v nasprotno stran. Ravna se na desnega krajnika. Čas do zleta naj se porabi za vežbanje vseh članov v redovnih vajah, kjer je zlasti tudi paziti na pravilen korak. Kdor ne zna koraka in redovnih vaj, ta ne sme nastopiti v kroju. Načelniki društev naj ponovno razlože vsem udeležnikom zleta, da je treba biti vedno o pravem času na določenem mestu. Neomelna disciplina je zlasti o zletu sveta dolžnost vsakega Sokola; ona je tudi edino jamstvo za dober uspeh slavnostnega spredova in zleta sploh! Za vse nepravilnosti članstva so odgovorni društveni in župni načelniki.

Sokolstvo.

— Zlet novomeške sokolske župe v Metliki. Ob priliki proslave petstletnice obstoja Sokolskega društva v Metliki priredi novomeška sokolska župa dne 9. julija celodnevni zlet v Metliki. Isti dan razvije društvo svoj društveni prapor, naraščaju pa pokloni belokranjsko učitelstvo tudi nov prapor. Pozivljamo bratska društva, da se udeležijo župnega zleta v kar največjem številu, prijatelje Bele Kraljeve pa pozivljamo, da prihitijo ta dan v Metliko.

9. Julija 1922 slavnostna otvoritev Sokolskega doma v školi Lokl.

Kongres Jugoslovenskega ženstva.

(Tretji dan kongresa.)

Kongres »Narodnega ženskega saveza« je danes dopoldne začel obširno in iz-črno razpravo o vprašanju nezakonske dece. Po končanih večerajšnjih poročilih delegatke je bil današnji dopoldanski dan posvečen edinole debati o gorenjem vprašanju, kakor sploh o zaščiti sirot in revne dece.

Vprašanje o zaščiti in varstvu nezakonske dece oz. mater je vzbudilo splošno zelo živahno diskuzijo, osobito ker je bil del delegatke proti predlogu, da bi nezakonske matere, katerim noče oče skrbeti za vzdrževanje dece, dobivale državno podporo, češ da bi se na ta način podpirala sama prostitucija. Posebno živahna je bila današnja razprava na kongresu glede državnih nameščenk. Zadevni predlog je bil že na večerajšnjem popoldanskem kongresu na glasovanju, toda ker ni bilo koncem razprave navzočih zadostnega števila delegatke, je bil predlog prenešen na današnji dnevi red. Zadevni predlog je stavila gđ. Stebičeva. Danes je stavila vprašanje o nez. deci predsednica ga. Hrističeva pa ponovno v razpravo.

Ga. Minka Govekar je na to predčila dopis, v katerem se obračala javne nameščenke na »Kolo Jugoslov. sester« s prošnjo, da bi se »Kolo« zavzelo za to, da dobivajo za svoje nezakonske dece tudi draginjsko doklado, kakor zakonska deca.

Ga. Lipoldova iz Maribora se je oglašala glede tega predloga za besedo. Z materinsko iskrenimi besedami je opisala stanje nezakonske dece in navajala, da je večje zlo in sramota, če pustimo nezakonsko dečo stradati, ker je to sramota za kulturni svet. Odločno je izjavila, da postane nezakonsko dečo ravno tako lahko dober državljani kakor drugi. Zelo za to nam je dal dr. Ora žem. starosta jugoslovenskega Sokola. V svoji oporoki je pokazal vse svoje plemenito srce. (Viharno odobravanje.)

Ga. Zupančičeva, predsednica ženskega Učiteljskega združenja, je slikala položaj nezakonske matere. Ne smemo jo smatrati za nemoralno, ker je mati dosikrat zapeljana. Ne smemo posnemati farizejev, ki so hoteli kamenjati Magdaleno, razumeti moramo Kristus, ki je le rekel: »Vstani! Ne greši več!« (Odobravanje.)

O tem predmetu so dalje še govorile delegatke ga. Terezija Jenkova, ga. Bekovičeva, žurnalistinja iz Črnege, ki potuje sedaj v Pariz, ga. Milivojevičeva, ga. Kovačič - Lopašičeva in druge.

Predsednica ga. Hrističeva je zaključila debato o vprašanju nezakonske dece. Kongres je bil zaključen ob 12. Sprejetih je bilo več resolucij, katerih vsebino priobčimo jutri.

Solstvo.

— Solstvo v Jugoslaviji. Na beograjskem vsoučilišču je sedaj 7250 dijakov in 150 profesorjev, na zagrebškem 5333 dijakov in 150 profesorjev; na ljubljanskem 1000 dijakov in 80 profesorjev; na fakulteti v Skopju 50 dijakov in 10 profesorjev, na pravni fakulteti v Subotici 200 dijakov in 30 profesorjev. Gimnazij in realnih gimnazij je v državi 134 a 50.482 dijaki in 2656 profesorji; učiteljske je 32 s 5503 učiteljskimi in 433 učitelji; realke je 5 s 3154 dijakih in 138 profesorji. Ljudskih šol je 5974 s 800.878 učenci in 12.408 učitelji. Pomorske šole so 3 s 458 gojenci in 36 učitelji; meščanskih šol je 62 s 4892 učenci in 365 učitelji. Dekliskih šol je 22 s 3910 učenkami in 272 učiteljicami. Nadalje je v Zagrebu višja veterinarska šola s 200 dijakih in 10 profesorji ter višja tehnična šola s 400 dijakih in 30 učitelji. Pripominjamo, da ta statistika ni popolna.

— Razstava na meščanski šoli v Ribnici. Iz Ribnice nam pišejo: Na Vido vo je bila na tukajšnji meščanski šoli otvorena razstava risb in ženskih ročnih del, ki je ostala odprta na praznik sv. Petra in Pavla in na splošno zliko še v nedeljo 2. julija. Ob tej priliki je bil razstavljen tudi dar kočevskega okraja Njeg. Veličanstvu. Obisk razstave je bil ogromen. V sobo III. razreda, kjer so bili razstavljeni predmeti, so vrole te dni množice ljudstva vseh slojev iz ribniške doline, Kočevja i. dr. Pogled po sobi je bil ljubeč. Ob prednji steni pri tabli in na njej razstava »suh robec, po stenah risbe, razdeljene v tri oddelke: ornamentiko, perspektivo in risanje po naravi, po sredini po mizah izdelki deklic. Lepa slika harmonične ureditve in smotrenega dela. Risbe so pokazale velik napredek in skrbno roko strokovnega učitelja Trošta, ki je util ta predmet. Ročna dela so dokaz, kako priljubljen je predmet učenkam pod večšo roko g. Fricove. Suha roba pa je ljudstvo naravnost fascinirala. Gledati so jo in niso mogli proč. Vsa čast obrtnikom in pa umetniko dovršeni ornamentiki — delu učiteljske trojice Trošt-Završnik-Lulik. Prostovoljni prispevki za nabavo učil so vrgli nekaj nad 3500 K čistega. — Hvala dobrotnikom, čast prirediteljem!

— Sprejem golčencev v inžinjsko podoficirsko šolo v Mariboru. Meseca septembra 1922 bo sprejetih 150 mladenčev za golčence v inžinjsko podoficirsko šolo v Mariboru. Pogoji so razvidni iz razglasa (konkurza) na deski mestnega magistrata in na »Mestnem domu«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. julija 1922.

— Ront na Bledu. Sinoci sta Zveza industrijev in Jugoslovanski avtomobilni klub v Ljubljani priredila povodom svojih konferenc na Bledu v zdraviliškem domu rout, na katerega so bili povabljeni udeležniki konferenc, pa tudi druge odlične osebe s svojimi damami. Tako se je med 8. in 9. uro napolnila krasno opremljena zdraviliška dvorana s gosti v svečanostni obleki, dame v elegantnih svečanih toaletah. V stranski sobi je bil na ponudbo velebo-gat buffet, ki ga je oskrboval restav-ter župan g. Tomc. Druga stranska so-ba je bila izpremenjena v majhen salon za vsprejem Njeg. Veličanstva kralja, ki je prišel s svojim spremstvom, kakor napovedano, ob pol 10. uri. Že poprej je bil postavljen cerce onih šestnajst gospodov s damami, ki so bili določeni, da bodo predstavljeni Nj. Veličanstvu. Ko je kralj ob zvokih godbe, spremljan od g. pokr. namestnika g. Hribarja in od prezidija Zveze ter kluba, stopil v sredo dvorane, pozdravil ga je najprej z nagovorom predsednik Zveze in-dustrijalev g. Vinko Majdič. Nato so bi-le Nj. Veličanstvu predstavljene: gos-pa pokr. namestnika, dame g. Vinka Maj-diča, podpredsednik Zveze g. Dragotin Hribar s soprogom in hčerko, gđ. Mira Knezova, gener. konzul g. dr. Beneš, veleindustrijalec g. And. Jakli iz Kar-lovca z gospo, hčerko in sinom Joškom, gener. direktor industrijske družbe g. K. Nobt, veletovarnar g. P. Kozina, ve-leindustrijalec Dundjerski iz Banata s soprogom, g. dr. Karel Born s soprogom, g. I. Westen iz Celja, g. A. Križnič iz Ma-ribora, veleindustrijalec III iz Saraje-va, g. dr. D. Majaron z gospo, glavni tajnik Zveze g. ing. Milan Suklje in g. dr. Ciril Paulin, glavni tajnik Zdrže-nih papirnic. Nj. Veličanstvo se je z vsako predstavljeno osebo prijazno raz-govarjal bodisi o stroki, ki jo zastopa, bodisi o domačih stvareh. Po opravlj-e-nem cerclu, pri katerem ga je spremljal pokr. namestnik g. Iv. Hribar, je Nj. Veličanstvo stopil v salon in tam se pol ure ostal v razgovoru z raznimi osebami. V njegovi navzočnosti se je zaplesalo srbsko kolo in potem se je kralj odpeljal med burnimi »Živjo« kli-ci gostov in občinstva. Družba, v kate-ri se je nahajal tudi minister pravde dr. Laza Marković, na je še ostala pre-ko polnoči v najboljšem razpoloženju.

— Zaupniki JDS iz šentjakobsk-ega okraja, ki se žele udeležiti nedelj-skega zborovanja stranke, dobe izkaz-nice v šentjakobski knjižnici danes ali jutri zvečer od 6. do 8.

— Zanimiv obisk. Danes opoldne se je zlagasil v našem uradništvu g. Uno-Y. M. Wang, urednik in dunatski dopisnik kitajskega dnevnika »Shun Paoc«, ki izhaja v Shanghaiju v 50.000 izvodih. G. Wang potuje na Jugoslavijo in se zanima za naše kulturno, gos-podarsko in politično življenje. Danes po-poldne se je odpravil na Bled.

— Godba kraljeve garde, ki je bila od 9. junija na Bledu, je predvčerajš-njim zapustila Bled in se vrnila v Beo-grad.

— Iz poljedeljskega ministrstva. V poljedeljskem ministrstvu je imeno-van za šefa kabineta v činu načelnika II. razreda Miloš Štibler, inšpektor in vršilec dolžnosti splošnega odel-ja.

— Osebnosti. Upokojeni so: dr. Cvetko Gregorič, načelnik I. raz-reda pri ministrstvu za socialno politi-ko; dr. Bogomil Senekovič, direktor II. razreda ljubljanskega oddelka ukli-nenega ministrstva za prehrano in ob-novo dežel; dr. Anton Breclič, na-čelnik invalidskega oddelka pokrajinske uprave v Ljubljani; Henrik Lindt-ner, računski ravnatelj bivše deželne uprave kranjske; Franc Urlep, pisar III. razreda pri ljubljanskem oddelku ukli-nenega ministrstva za prehrano in ob-novo dežel; Franc Strničnik, višji pi-sarniški oficij pri sodiščih v Ljublja-ni; Alojzij Stepec, višji pisarniški oficijal okrajnega sodišča v Črnomlju; Anton Sikošek, pisarniški oficijal b-rajnega sodišča v Brezljah; Alojzij Verzel, poduradnik okrajnega sodi-šča v Ptuj; Franc Sušnik, sluga pri sodiščih v Novem mestu.

— Iz sodne službe. Pravna prakti-kanca dr. Boris Mihalič in dr. Josif Senk v Ljubljani sta imenovana za avskultanta.

— Iz gosdarske službe. Za viš. gosdarskega oskrbnika v VIII. čin. raz-redu je imenovan ing. Obedko Božič v Bohinjski Bistrici. Za gosdarskega oskrbnika v IX. čin. razredu so imeno-vani: ing. Alojzij Rus in ing. Franjo Miklavčič, oba v Ljubljani, ing. Hen-rik Rajc in ing. Fran Ševnik, oba v Bohinjski Bistrici. Višji zemlemerec pri rokrajinski upravi v Ljubljani Ju-lij Burda in zemlemerec Fran Er-ja v e e istem sta stavljena na razpo-loženje poljedeljskemu ministrstvu.

— Odlikovanja. Na predlog komandan-ta 40. pešpolka »Triglavskega« so bili s ukazom P. A. O. Br. 8376 od 11. aprila 1922 za zasluge, stečene na Koroski fron-ti, odlikovani sledeči podčastniki in volak-i: vojak polka: Z. zlafo medaljo za hrabrost: Podpor. Kavčič J. Andrej, Kok P. Fran, Kozar J. Leopold, Kozar J. Ivan, s zlafo medaljo za revnostno službo; Narodni vo-jak J. Franc, s srebrno medaljo za hrab-rost; Kaniar J. Zalc S. Anton, Ankon Vi-ter, Čurine J. Juraj, Fonda J. Josip, in Za-car Gregar, dalje redovni vojak J. Joka, Marušič Andrej ali Angel, Perc Marita, Mihalič ali Vidovič O. Franc, Simić A. Joža, Mihalič J. Valentin, Pavčič Miha, Kokočar J. Juraj Jemel, Kenda J. Leopold, Kohns srebrni vojak Karančičevu vsysoč

B. Dragotin, Koprivc J. Karlo, Jankovič I. Ivan, Barbič F. Miha in Jakli I. Franc; s Kaplar Brinskele J. Ivan in redov. Kovac D. Leonhard. Ker so komandi 40. pešpolka bivališča navedenih oseb neznana, napro-šajo se pristojni občinski uradi (županstva), da v svojem delokrogu gorja imena pri-merno razglasijo, odlikovanci pa se poziv-ljajo, da pri priliki svoja odlikovanja dvig-nejo v pisarni štaba 40. pešpolka, volašna-c kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja v Ljubljani.

— Zakon o davku na vojne dobič-ke je razglašen v »Uradnem listu« št. 72.

— Poset Triglava. Turistika se je takoj po otvoritvi planinskih koč v Triglavskem pogorju krepko razvila. Do 2. t. m. je bilo na vrhu Triglava vpisanih že nad 100 turistov. Vse koč-e so dobro preskrbljene z živili in pija-čo, samo nekatere koč-e, kakor Alek-sandrov dom in Vodnikova koč-a se ni-so preskrbljene s kisel vodo in pivom. Ne naše, ne italijanske obmejne straže ne delajo turistom nobenih neprilik. Čudno je, da razen na Velem polju ni še v nobeni koči nobenih društvenih po-setnih knjig, dasi so bile nekatere iz-med teh koč otvorene že 24. junija.

— Vseslovanski kongres nacionalistične mladine. Ob priliki vseslovanske sokol-skega zleta v Ljubljani se vrši tudi kongres vseslovanske nacionalistične mladine, ka-terega se bodo udeležili zastopniki vseh slovanskih nacionalističnih mladinskih or-ganizacij, izvenših sovjetsko Rusijo. To bo prvi slučaj, da pridejo po vojni na kon-gres tudi Bolgari, ki so prijavili svojo ude-ležbo.

— Slovenski abiturijenti v Beogradu. Beograd, 7. julija. (Izv.) Pod vodstvom beo-gradskih profesorjev in dijakov so si ve-raj ves dan slovenski abiturijenti ogled-ovali kulturne in zgodovinske zanimivosti naše prestolice. Dopoldne so prišli tudi v parlament, kjer jih je predsednik dr. Ivan Ribar pozdravil z iskrenim in toplim go-vorom. Posetili so dalje univerzo, kjer so bili zelo priščno pozdravljeni, proti večer-u so se vrnili s Kalimegdana, potoma po glavnih ulicah pevajoč slovenske narodne pesmi, ki so beogradске meštane zelo nav-dušile ter so Slovincem pritežali viharne ovacije. Beogradčanom so posebno usala-le izrazito narodne pesmi: »Jaz pa poidem na Gorenjsko«, »Moj oče ima konjčka dva« itd. Danes pop. abiturijenti odpo-tujejo na Avalo. Kjer poklonijo na grobu neznanega srbskega junaka lep venec. Dalje obiščejo abiturijenti Košutnjak in Topčider, kakor tudi druge kraje beograd-ske okolice. Jutri se odpeljejo na ladji niz Donave do Radoleva, od tam do Negoti-na, Zaječarja in nato v Niš.

— Učiteljstvo in vojaško službovanje. Ministrstvo za vojsko in mornarico je ugo-dilo prošnji prosvetnega ministrstva, da morejo učitelji in učiteljski maturanti iz-polniti svojo vojaško dolžnost za časa ve-likih počitnic od 1. julija do 1. oktobra. Nadalje je ministrski svet odobrili predlog prosvetnega ministra, da morejo prelemti učitelji za čas vojaškega službovanja vse svoje prejemke.

— Konzulat Češko-slovaške repu-blike v Ljubljani opozarja, da mora biti vsakemu vprašanju naslovljenemu na češko-slovaške urade v Češko-slovaški republiki priložena poštnina na odgovor in sicer 2 Kč za navadni dopis, 4 Kč 50 h za priporočeno pismo. Isto velja za vprašanja, naslovljena na češko-slovaške zastopniške urade, poslujoče v deželah izven Češko-slovaške Republike. Za slu-čaj, da ne bode poštnina priložena, se ne bode na vprašanja odgovarjalo.

— Ponočno razgrajanje v naših planinskih kočah so je že tako razpaslo, da ga moramo že javno ozgostati, ker opaža se že celo, da so se pričeli mirni in pravi turisti nekateri koč že izogiba-ti. Na Vidov dan je bila koč-a na Kamniškem sedlu nabito polna turistov. Pa pride okrog polnoči še neki profesor v spremstvu še enega gospoda in osmih mladih gospodičen. Najprej na ves glas protestira, kako to, da so že vse po-stelje zasedene, da bi se morali vendar turisti poprej kako med seboj dogovo-riti, ne pa kar priti in ležišče zasedeti. Ko končno ta družba uvidi, da res ni več ležišč, pa meni, da si bo pač pre-ganjala noč s petjem. In res je prišla družba veselo prepevati ob eni po pol-noči in se ni prav nič brigala za vse proteste, prošnje in rotnenje turistov, ki so vstajali drug za drugim in prihajali protestirati. V koči je prenočevala tudi družba štirih turistov iz Zagreba, iz-med katerih je govoril eden le nemško in češko, in ko je protestiral in rekel, da je prehodil že švicarske in tiroleške gore, a da ni še doživel tako nemirne noči, ga je brezobzirna družba z zasme-hom zavrnila, rekoč, da če mu ni prav, naj pa gre, nato pa »zapelal na ves glas »Kaj nam pa morejo morej...« Tako je trajalo do belega dne in nihče ni mogel zatisniti očesa. Zjutraj ob šti-rih so turisti ogorčeni zapuščali koč-e, »pevska družba« se je pa izgubila spat. Zagrebški turisti so se pri odhodu izra-zili, da bodo ta slučaj primerno zabele-žili v hrvaških listih. Poleg teh »pe-vcov« iz kuhinje je pa bila zgoraj na skupnem ležišču še neka mlada mešana družba, ki je tudi vso noč rasgajala. Toliko za danes. V prihodnje pa pride, mo brezobzirno na dan z imeni ljudi, ki nam kalijo noči v planinah. Planinske-mu društvu pa priporočamo, da naj d-a bekrbnikom koč v roko klobač, sicer bomo prišlijeni prenočevati v skalah.

— Dva turisti, člana S. P. D.

— Navarost kuga in kolera. V Grč-i je sh zanesla iz Rusije kuga in kolera, iz-šleha se hiti odpravlja proti Jugoslaviji.

Vsa okolica Soluna je že polna epidemije in razsala tudi že v mestu samem. Naša vlada je odredila na primerih krajih ka-ranteno za potnike iz Grčije. Zahtevamo najnagornejših zdravstvenih ukrepov proti širjenju epidemije!

— Smrti padeš s kolese. Josip Breznik, onegajasec in podžupan v Ore-hovi vasi pri Slovenski Bistrici, je ob priliki praznovanja 50letnice gasilnega društva v Slov. Bistrici na Bregu Sv. Jožefa padel tako nesrečno s kolese, da je drugi dan na posledicah, zadob-ljenih vsled težkih poškodb, v maribor-ski bolnišnici umrl.

— Svojega sina ubil. Marijan Jen-čič, 55letni posestnik v Gornji Podve-žici, je med prepirom s svojo ženo sled-njo udaril z motiko po hrbtu. Ko je nje-gov sin skočil materi na pomoč, ga je oče udaril z motiko s tako silo po glavi, da je mrtev obležal. Oče, ki je drugače mirnega in pridnega značaja, je bil oddan sodišču. Nesrečno je svoje de-jeje izvršil najbrž v stanju duševne zme-denosti.

— Pozor! Povodom slavnostne ot-vo-rive Sokolskega doma v Skofjiloki vozi zadnji vlak iz Ljubljane proti Jesenicam odhod Skofjaloka ob 21.45.

— Koncert 8. julija, od 20. do 24. ure na vrtu hotela »Južni kolodvor«, Kolodvorska ulica št. 43. V slučaju sla-bega vremena je koncert v notranjih prostorih. Vstop prost.

— Prošnja. Kdo bi nam posodil burk »Trije tiki« in »Mutasti muzikanti«, kajti v naših knjižarnah jih ni več dobiti. Sokol-sko društvo Kamnik - Preserle, p. Preserle.

SOUDELEŽNIK VLOMA PRI M. TIČAR V MARIBORU PRIJET.

Kakor smo že poročali, je bil 23. junija pri belem dnevu vlomljen v tr-govino M. Tičar na dzen, rafiniran na-čin. Vlom je bil pravočasno prepra-čen. Glavnega vbojilca Keršiča je policija takoj aretirala, medtem ko je drugi v splošni gneti pobegnil. Spre-tenu in agilnemu delovanju maribor-ske policije se je sedaj posrečilo, da je izsledila tudi drugega vbojilca v ose-bi nekega Avgusta Punciča. Aretrirani je pri zaslišanju vse priznal. Punčič je rafiniran pokličen vlomilec, ki je iz-vršil tudi vlome v Slovenski Bistrici in v Šmarju pri Jelšah. Na vesti pa ima tudi nebroj drugih zločinov. Predrzi v-lomilec je bil oddan sodišču. Pripe-ljejo ga v Ljubljano.

Glasbeni vesnik.

— Koncert vokalnega kvarteta »Primorje« v Rogaški Slatini. Sijajna, v žarki luči ogromnih zlatih lestencev se iskreča dvorana, sijajno mednarodno občinstvo, ki je skoraj popolnoma zase-dlo ta veličasten prostor, tam gori pred rdečimi naslonjači pa še prazen podij. Do zadnjega živca je občutiti čudno na-petost, ki vlada v vsem širnem prostoru, povečano že s tem, da je to prvi prvi letošnji koncert v njem, a še bolj, ker je bila prireditelj snoci radi nenadne obolenosti tenorista odpovedana, in se je morala ta tako občutljiva zdraviliška publika, ki je bila že zbrana, spet raz-i-ti. Toda, kakor se zdaj vidi, ne da bi bila preveč »zamerila«. Tu so kristal-na vrata za odrom odpro in pred nami stoje štirje elegantni mladeniči z mar-kantnimi, nekoliko bolj južnimi poteza-mi, čez katere pa je razlita tista čisto »osebna milina, ki je lastna menda res samo slovenskemu pevcu. In vse te štiri glave se lahko sklonijo druga proti drugi, prisluskojče, se spet vzravna-jo, in ne da razumeš, kako so se spozna-meli, zadone istočasno čez nas čudovito polni, mehki, sladki akordi. Sprva ti oko obstane sicer na g. Banovcu, ki mu vre iz grla ta res srebrno čisti tenor, in na g. Zupanu z njegovim prekras-nim, znamenitim basom, a kmalu te opo-zirj nase doneči bariton g. Rajterja in spoznaš, kako divno se zliiva v to celo-to drugi tenor g. Pečenka. In davno, predno je izpeta prva pesem, čutiš, da so mladi oznanjevalci lepote sloven-ske pesmi ž njó vred zmagali, popol-noma zmagali — kakor vsi ti stoglav-i množici se ti roka sama sproži potem v radostno priznanje in toplo zahvalo. Navdušenje se z vsako točko še stop-nuje, vsa dvorana je čim bolj razgre-ta, po sijajno odpeti »Tamo daleko«, ki se mora ponoviti, razpaljena. Toda kmalu zapaziš, da si se motil, če se ti je zdelo, da so izvajalci že vnaprej po nekakem rafiniranem načrtu naravnost nameravali kako — stopnjevanje: že naslednji komad kaže, da jim ni — ako smem pri tem občinstvu rabiti ta izraz — do nikakih »instinktov«: že epet sa-mo resna in celo nekoliko težka umet-nost. Z ozirom na posebne prilike in razmere namreč težka: zakaj da ne bi bile vse točke pristopne tudi povpra-ni sprejemljivosti takega poslušalstva, o tem seveda ni govora. Vendar bi se tu dovolil besedo tudi tistim koncertistam in društvom, ki mislijo v bodoče stopiti pred slatinske goste, besedo namreč, da je taka publika posebne vrste stvar. Tudi če si človek, ki bi zbežal doma, po zimi in sredi svojega delokroga pred lahkomtnim valikom, tu ga ne samo prenosijo, tu ti je nenaskrat in na tvoje lastno začudenje celo prijeten. Zakaj tu sem si prišel, da pozabiš vse, kar te veže s tistim vsakdanjim življenjem, tu hočeš pozabiti celo — misliti. Rod ne-daj seveda kakih banalnosti, ali celo nerodnega diletantizma, razumeti pa je treba, da je tudi — Muza prišla sem ta-ko rekoč na počitnice in da bi se rada v takem raskem kraju, ki se prikaže ka-kor nekaka fata morgana samo za ne-kaj tednov, oddahnila in razvedrila, re-dno se vrne, da spet nastopi svojo res-no, težko službo v mestu. A da nečemo s to opasko grajati, nego da smo hoteli

samo opozoriti, bodo razumeli najbolj naši »Primorci«, če jih spomnimo na naravnost frenetični aplavz, ko je odpel čudoviti Zupanov »zvone«, odpel tako nebeško lepo, kakor ne more noben bron. Nerazumljivo je samo to, kako se ta »gorenjska« narodna kar priklopi h »koroski«. Če so poturiji iz narodnih pesmi večinoma banalni že v glashi, so v petju neznosni. Vsaka narodna pesem je celota zase, ki nima niti z najso-rodnejšo ničesar opraviti, vsaka mora iz-zveneti zase! Ker nam tu glede na ome-jeni prostor ne more biti namen, da go-vorimo o posameznih pesmih, ki so se izvajale, naj omenim le še eno misel, ki se je človeku vsiljevala med koncer-tom: pred letom dni so v isti dvorani koncertirali naši Židovci pred skoraj praznimi sedeži, danes slava prave tri-umfe zunaj v svetu, in morda ogromna

večina Slovencev ve šele zdaj, kaj so nam bili, oziroma, kaj nam so. Brez-dvomno bodo »Primorci« še napredova-li, saj to stremenje kaže vsaka njih beseda, vsak njih pogled; toda gotovo je, da je to že danes kvartet, ki ga ima človek le redko priliko čuti v toliki do-vršenosti. Naj ne bi doživela domovina spet sramote, da mora naše umetnike maziliti šele tujina! Vsekakor bi se le-tošnja koncertna sezona v Rogaški Sla-tini ne bila mogla lepše otvoriti, in vse-obča zadovoljnost naših gostov naj bo dober omen tudi za naslednike, med ka-tere bi prav radi šli še letos vrlo »Pri-morci« same. Za prihodnjo soboto pa se naša prelepa zdraviliška dvorana pripravlja na prelestne glasove najod-ljnejše slovenske koncertne sopranisti-nje, gospe Lovšeto ve.

Najnovejša poročila.

JUGOSLAVIJA IN RUSIJA.

Uspehi gospodarske konference v Haagu.

— Haag, 6. julija. (Izv.) »Am-sterdamer Telegraph« objavlja da-nes razgovor, ki ga je imel tukajšnji njegov dopisnik z dr. Gavrilovi-čevim, generalnim konzulom v Londonu in voditeljem jugosloven-ske delegacije na haški konferenci. Po njegovi izjavi smatra jugo-slovanska vlada za možnost, da boljševiški režim v Rusiji ni dolgo-trajnega značaja, nastopi nov kurz boljševiške vlade in da se uvede nove metode.

Jugoslavija ne poseduje mnogo ruskih vrednostnih papirjev. Jugo-

slavija ne sodeluje materialno pri obnovi Rusije, vendar le na rešitvi ruskega obnovitvenega vrašanja interesirana iz plemenskega so-rodstva.

Dalje je izrazil dr. Gavrilovič, da haška konferenca še ne bo ime-la pozitivnih praktičnih rezultatov, vendar bo mnogo pripomogla k te-mu, da se začne z obnovo Rusije.

Odlično pa je dr. Gavrilovič za-vrnil vse vesti glede sodelovanja jugoslovanske vlade z generalom Vranglom. Te vesti so zlobne iz-mišljotine.

SESTANEK ZVEZE NARODOV V LONDONU.

BOLGARSKA PRITOŽBA. — RAZ-MEJITEV MED AVSTRIJO IN MADŽARSKO.

— Ženeva, 7. julija. (Izvirno.) V palači St. James v Londonu se 17. t. m. sestane svet Zveze narodov.

— Beograd, 7. julija. (Izvirno.) Po uradnem poročilu je sestanek Zveze narodov v Londonu 17. t. m. Svet zveze narodov razpravlja na tem sestanku najprej o bolgarski pritožbi o vpadih razbojniških tol-p v ozemlje na Bolgarsko meječih držav in dalje o razmejitvi med Av-strijo in Madžarsko.

BOLGARSKE PRITOŽBE. — Dunaj, 7. julija. (Izv.) Po poročilih bolgarskega vira je sofijska vlada poslala vsem svojim inozemskim poslanicem da-ljšo spomenico o položaju na mejah Bol-garske in o gibanju razbojniških čet. Ta poročila vele tudi, da je v bolji s srbskim vojaštvom padel bolgarski četaški vojvoda Aleksandrov.

ARGENTINSKI KONZULAT V BEOGRADU.

— Beograd, 7. julija. (Izvirno.) Kraljeva vlada je podelila eksek-vatur g. dr. Danileu D'Variozu generalnemu konzulu republike Ar-gentinije v Beogradu.

UKREPI PROTI BOLGARSKIM RAZ-BOJNISKIM ČETAM. — Beograd, 7. julija. (Izv.) Po pov-ratku zunanjega ministra dr. Ninčiča z Bleda se sedaj odrede definitivni skle-pi glede vpadov bolgarskih razbojni-ških tol-p na naše ozemlje.

RADIKALCI IN AMERISKO POSOJIL-LO.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Radi-kalni parlamentarni klub je na večeraj-nji seji definitivno sklenil skupno gla-sovati za zakon o ameriskem posojilu. Seji je prisostvoval tudi šef stranke in ministri predsednik Nikola Pašić, ka-teremu se je skupno s poslanecem Ljubo Jovanovićem po daljši debati posrečilo pridobiti klub za skupno glasovanje. Radi tega je pričakovati, da pride zakon v kratkem v plenem narodne skupšči-ne in to po končani razpravi v finan-šem odboru.

IMENOVANJA V DRŽAVNI SVET.

— Beograd, 7. julija. (Izvirno.) Demokratski klub je večeraj dopol-dne in popoldne razpravljaj o imeno-vanjih v državni svet in o kandida-tih demokratske stranke za to me-sto. Demokratski klub je v načelu sprejel stališče, da se naj v to važno državno institucijo imenujejo odlične osebe, ki so strokovnjaki v zakonodajstvu.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) V de-mokratskem klubu je bila dopoldne in popoldne dolgotrajna razprava o državnem svetu. Oledje imenovanja oseb klub še ni storil definitivnih sklepov.

— Beograd, 7. julija. (Izv.) Da-našnja »Pravda« objavlja imena kandidatov demokratske stranke za državni svet. Obenem naglašja, da je klub sklenil z ozirom na razli-čnost zakonov v raznih pokrajinah imenovati, odnosno predlagati za vsako pokrajino v njeni zakonodaji strokovno izobrazene osebnosti. Za Slovenijo in Dalmacijo, ki imata skupno avstrijsko zakonodajo, je predlagan dr. Sagadin, načelnik

v ministrstvu za izenačenje zako-nov. Za Vojvodino dr. Bogdano-vič, veliki župan v Velikem Bečke-reku. Za Hrvatsko, Slavonijo in Bosno dr. Paleček in Tihomir Alaupović. Za Srbijo in Črno goro Velizar Vulović. Mihajlo Radivojevič, Z. Arangjelo-vič, dr. Rađ Jovanović in Jankulović.

RUSKI DELEGAT KRASIN V HAAGU

— Haag, 6. julija. (Izv.) Ruski de-legat je danes prispel v Haag.

Borzna poročila.

— Zagreb, 7. julija. (Izv.) Zaklju-ček. Devize: Curih 15.50, 15.75, Pariz 6.72, 6.74, London 362.—, 372.—, Ber-lin 17.60, 19.—, Dunaj 0.38, 0.40, Praga 167.—, 172.50, Trst 3.725, 3.75, Newyork 82.50.—, Budimpešta 6.75, 7.—, Va-lute: dolar 79.80, 80.—.

— Curih, 6. julija. (Preko Dunaja). Zagreb 1.60, Dunaj 0.024, Berlin 1.155, Praga 10.15, Milan 23.33, Newyork 5.2399.

— Curih, 6. julija. (Direktno). Oddano ob 17.45. Zagreb 1.619, Berlin 1.149, Milan 23.49, Praga 10.251, London 23.339, Pariz 42.39, Newyork 5.239.

— Milan, 6. julija. Zagreb 6.67, Ber-lin 5.20, Praga 44.—, Pariz 180.75, London 99.—, Newyork 22.25, Curih 424.—.

— Trst, 6. julija. (Oddano ob 14.30). Beograd 26.80, Berlin 5.25, Praga 43.60, London 99.50, Pariz 180.75, Curih 425.—, Newyork 22.50.

— Praga, 6. julija. Zagreb 61.75, Du-naj 2.4625, Berlin 11.825, Milan 225.—, Pa-riz 402.—, Newyork 48.25, Curih 9.65.

Turistika in šport.

— S. K. Ilirija tur. odsek priredi ob ugodnem vremenu v soboto 8. t. m. izlet na Košutno (1972 m). Zbirališče članov ob 18. uri pred južnim kolodvo-rom. Odhod s kamniškim vlakom ob 18.30. Povratek v nedeljo ob 21.25. Ker v tem delu Kamniških planin ni oskrbovanih koč, je potrebno, da vzamejo udeleženci hrano seboj.

— Odločilna tekma za prvenstvo Slovenije v nogometu za sezono 1921/1922 se vrši v nedeljo 9. t. m. ob 18. na igrišču Ilirije. Tekmeča za naslov prvaka sta S. K. Ilirija in S. S. K. Maribor, ki je prošlo nedolgo zmagal v semina-lu nad celjskimi Atletiki z 2:0. Tekma bo sigurno zanimiva, izid je z ozirom na formo obeh moštve negotov. Maribor kaže letos velik napredek, Ilirija, ki je v poslednjem mesecu nekoliko nazadovala, bo gotovo zopet napela vse moči, da obrzi prvenstvo Slovenije. Zadnja tekma med Ilirijo in Mariborom 18. 6. je končala z rezultatom 3:3.

— Praga: Kristijanija 3 : 0. Iz Pra-ge javljajo: Na večerajšji prvenstveni nogometni tekmi med reprezentančnim moštvom Praga: Kristijanija so Čehi zmagali nad Norvežani. Rezultat tekme je bil 3:0 (2:0). Tekmi je prisostvovala množestvena množica. Da Norvežani še niso doživeli hujšega poraza je za-hvaliti njihovev vratarja, ki je z iz-borno igro branil čast Norveške.

Polzvedbe.

— Ušel je kanarček. Kdor ga najde, naj ga blagovolji oddati pri gđ. C. Briš-nik, Ljubljana, Čevljarska ul. 2. III, kjer dobi dobro nagrado.

Glavni urednik: RASTO PUSTOS'EMSEK. Odgovorni urednik: IVAN PODRŽAL.

Na prodaj: Za šiviljo

novi stelaže, pripravke za manufakturno, nov cilindar št. 56, lahke hlače, gamade in čevlji št. 41. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5124

Za oskrbnico

na kakšno graščino želi takoj vstopiti gospodičaa z večletno prakso, večša slov., nem. in hrvatskega jezika. Ponudbe pod „Oskrbnica 5101“ na upravo Slov. Naroda. 5101

Dva manufakturista

išče za takojšnji nastop proti dobri plači „TEXTILIA“ d. d. Ljubljana, Krakov trg št. 10. 5102

Iščem gospodično

smožno lesne stroke, strojeplja, nekoliko knjigovodstva. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5103

Kupujemo na veliko Upov cvat

in ržene rožičke „Isis“ d. d. Zagreb, Hatzova ulica 14, kamo se neka vzorci in ponudbe pošljejo.

Vsled prevelike zaloge prodam 20 hl dobrega rudečoga

dolenjskega vina

po 23 kron liter. Jeršin, Rudnik 18 pri Ljubljani. 5092

Prodajalka

v trgovino z mešanim blagom se sprejme takoj z vso preskrbo v hiši. Ponudbe in zahtevo plače poslati na Makso Kopitar, trgovec Cerknica. 5113

Lepo meblirano sobo

z električno razsvetljavo in posebnim vhodom, išče gospod. Plača za 3 mesece naprej. — Ponudbe pod „Dobro plačilo 5121“ na upravo Slov. Naroda. 5121

Opremljeno sobo

če mogoče z uporabo kuhinje, išče miren zakonski par brez otrok. Ponudbe na uprav. Slovenskega Naroda pod šifro „Mirna“. 5197

Iščem elegantno meblirano

mesečno sobo

v novejši hiši. Ponudbe pod „Ravnatelj 5125“ na uprav. Slov. Naroda.

Meblovana soba

in prazen kabinet se takoj odda od 10. septembra. Na željo tudi kosilo in zajutrek. Vpraša se od 10—12 ure Poljanska c. 87 pritličje. 5127

Kupi se stroj za drobljenje čresla

Jaki, Poljanska cesta 13, Ljubljana. 5053

Zenitna ponudba.

Želim se seznaniti z gospodično, staro 20 do 30 let, resnega srca, ki ima veselje do gospodinjstva, tem potom radi pomanjkanja znanja. Imam lepo posestvo in vinograd, 200.000 K čistega denarja, star 28 let. Samo resne ponudbe pod „Lepo poletje 5108“ do 10. t. m. na upravo Slov. Naroda. 5108

Kino „Ideal“

v Ljubljani išče zanesljivo osebo z primerno izobrazbo. Ponudbe poslati je na poštini predal 149. 5130

Instrumentarka

s prakso, ki se razume pri instrumentih, želi stopiti k zdravniku ali zobozdravniku. Vajena tudi vseh pisarniških del. Ponudbe pod „Instrumentarka 5119“ na upravo Slov. Naroda. 5119

Absolviranec

srednje šole išče primerne službe, zna slov., srbohrvatsko, italijansko, nemško in deloma francosko. Ponudbe pod „Primorec/5049“ na uprav. Slov. Naroda.

Samostojna kuharica

ki je večša vsega gospodinjstva, želi priti k boljšemu gospodu. Cenjene ponudbe prosim pod „Dobra kuharica“ na uprav. Slov. Naroda. 5100

Kočijaža

(voznika) zanesljivega, oženjenega in izkušanelega kurjača sprejme KOLINSKA TOVARNA v Ljubljani. Za kočijaža je stanovanje, razsvetljava in kurjava v tovarni. 5066

Mesečno sobo

v Sp. Šiški, v bližini Planinske ceste, išče soliden obrtnik. Naslov pove an. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 5105

St. novanje z menjam

Veliko sobo in kuhinjo v I. nadstropju, čisto, z električno lučjo, 4 minute od remize, za stanovanje v mestu na kakem cremenem kraju (1—2 sobi in kuhinjo). Stroške plačam ali še več. Ponudbe pod „Stanovanje zamenjam 5004“ do 15. t. m. na upravo Slov. Naroda. 5004

Sprejmemo se 3 prikojevalci

izvežbane, provrsne trezne moči. Ponudbe na pisarno: Konfekcijska tovarna „Franda“, Ljubljana, Emonska c. 8. Istim se odda zanesljivim krojačem proti kavčiji delo na dom. Spremi, zanesljivi in trezni delavci se pa sprejmejo v tovarno. 4772

Vajence

sprejmemo strojne tovarne in livarne v Ljubljani. 5136

Sokolske potrebščine

za člane, članice in naraščaj, kakor tudi suknjo za kraj priporočila. Ljubljana, Mestni trg 10.

R. & E. Skaberné

Izvirjeno knjigovodkinjo in strojepisko

sprejme gradbeno podjetje. Ponudbe z navedbo plače in dosedanjega službovanja do 12. t. m. pod „Gradbeno podjetje 5070“ na upravo Slov. Nar. 5070

Pozor! Pozor!

Zamenjam stanovanje obstoječe iz kuhinje i velike sobe ter pritliklin na periteriji mesta za večje dve sobi ter pritliklin po možnosti v mestu dam veliko nagrado oziroma tudi sam etablim stanovanje. Vzamem stanovanje tudi v novi hiši. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda. 5110

Narodna knjigarna

v Ljubljani Prešernova ulica št. 7.

— priporočila —

kancelijski, konceptni, pisemski, ovični in barvani papir,

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Objemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Sprejmeta se 2 vajenca

za ključavničarsko obrt pri MARTINU DOLENCU, Cesta v mestni log št. 33, Ljubljana. 5052

Oddaje se 3 lepo opremljene sobe

tudi posamezno, pri JACRU 65, Pred. trg pri Radovljici. 5112

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom stanovanje in hrana v hiši plača po dogovoru. Ponudbe na J. Krašovec, Zalec. 5128

Trgovski učenec

iz dobre hiše, z dobrim šolskim spretnostjo se sprejme v trgovini z mešanim blagom. A. Pinter in druga v Slov. Bistrici takoj ali po končnem šolskem letu. 5114

Kuharica

katera zna samostojno dobro kuhati ter se razume v gospodinjstvo, poštna in pridna, zraven sobarice, se išče za ugledno obitelji. Mesečna plača 1000 K. Nasloviti: gospa direktor Šandor, Zagreb, Berislavičeva ulica 11, I. 5111

Več delavcev

potrebujem za sekanje v gozdu. Za živež preskrbljeno. Vprašati pri A. Humar, Rakovca 15 pri Kranju. 5109

Učenec

za manufakturno trgovino, pošteni staršev, ki bi imel svojo oskrbo v Ljubljani, se takoj sprejme. — Ponudbe pod „Pošten učenec 5107“ na upravnishvo „Slov. Naroda“ 5107

Dve krojiteljici

za prirezovanje perila in 2 dobri šivilji se sprejmejo takoj in pod ugodnimi pogoji. Ozira se samo na boljše moči. — Ponudbe pod „Krojiteljica 5118“ na upravo Slov. Naroda. 5118

Prodaja se posestvo

v Brodu ob Kolpi, vas Piče (okraj Kočevje) sestojče iz hiše (5 sob, 1 kleti in pritliklin), 3 kat. jut. travnikov in njiv, cca 5 kat. jut. gozda in cca 5 kat. jut. pašnikov in stelnikov. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Musilova prog“. 5099

Kupim hišo

v mestu Ljubljana, in večje stavbišče ob Dunajski cesti. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5072

Prvovrstno hrivsko in toaletno milo

kolinsko vodo, kremo za kožo, šminke, puder, parlu-me ter mrežice za lase enostavne in dvojne priporočila

Štefan Strmoli,

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Svarilo.

Podpisana svariva vsakogar kdor kupi ali pride do najine lasti na katerikoli način od Franc Galjota, invalida na Klanec pri Komendi št. 40. Pridržujeva si lastninsko pravico ter tudi nisva plačnika za noben od njega narejen dolg. 5095

Ivan in Marija Inglić,

poselstnica na Klanec pri Komendi št. 40.

Prva špecialna trgovina z rokavicami in parfumi

nudi:

najnovejšo modno specialne rokavice za dame in gospode v vseh najlepših barvah, kakor tudi črne in vsebarvne najboljše vrste nogavice.

Najfinjši pristni francoski parfumi.

Najboljše vrste kolinske vode.

Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana.

Dunajska cesta št. 12

Prodaja se dobro ohranjen klavir

Poizve se Poljanska c. 25. 5131

Sprejme se prodajalka

boljša moč, dobra manufakturna, v večjem trgu na bivšem Stajerskem, Naslov v uprav. Slov. Naroda. 5129

Mesečno sobo

išče soliden miren gospod (akademik) za oktober ev. november. Ponudbe pod „akademik na upr. Slov. Nar.“ 5046

Indust. podjetje

brez konkurence se ugodno prodaja. Ponudbe pod „Upeljano 1921“ na uprav. Slov. Naroda. 5025

4000 kron

nagrade dam tistemu, kateri mi preskribi v Ljubljani uradniško stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje. Cenjene ponudbe pod „Zvezda 5039“ na upravnishvo Slov. Naroda.

Več nevlh in že rabljenih VOZOV

se prodaja. — Trnovska ulica 25, Ljubljana. 5055

Na prodaj v lepem mestu velika pritlična hiša

prazna za malo industrijo, večji obrt, ali skladišče in zraven lepa I. hiša, elekt. luč, vodovod, kop. soba, veranda, stanovanje, 10 sob na razpolago, cena 300.000 Din. Karol Breznik, Celje, Dolgopolje ul. št. 1. 4937

K 10.000--

išče obrtnik za kratko dobo ter jih obrestuje z 10%. Naslov pove An. zav. DRAGO BESE-LJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Zamenja se

malo rabljen Langenwolff benzinov motor, 10 HP, za parni stroj oziroma lokomobil 20—25 HP, event. se motor prodaja ter stroj kupi. Sprejme se stolarski predelavec, strgarski pomočnik ter več stolarjev. Hrana in stanovanje pri podjetju. — Stolarska in strgarska v Sodražici. 4887

Kopalne kostume

in hlače, bluze, športne in promenadne, kmečke (dirndl) obleke, športne srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka priporočila po znižanih cenah F. in I. Goričar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29. 4857

Naznanjamo

p. t. občinstvu, da sva prevzele hotel — restavracijo na Blejskem Gradu.

Krasne sobe z divnim razgledom s celo ali brez penzije. Prvo-vrstna vina, piva in vsa druga pijača, izborna kuhinja ter mrzla jedila. Cene zmire, postrežba točna. Vabimo vse ljubitelje prirode in intimnega miru in za mnogobrojni obisk se priporočila

Mimi Brtoncelj in Rezi Oular.

„KRANJSKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA JESENICE-PUZINE“ išče za konstrucijsko pisarno, ter prilično nadzorovanje delavnice mladega

strojnega inženirja.

Prednost imajo absolventi tehn. visoke šole ali višje državne obrtne šole s prakso. Prosi se za ponudbe z natančnimi podatki dosedanje zaposlenosti in zahtevami glede plače. 5122

Izletniki!

Vabljeni ste v nedeljo 9. julija na prvi vrtni koncert hotela „Nova pošta“ v Rimskih toplicah (tik postaje). Igra godba „Zveze jug. železničarjev iz Celja. Za dobro postrežbo jamči

5093

Ivan Collantti, restavrtar.

Anton Zavodnik

izdelovatelj športnih klobukov in čepic v Kranjski gori.

Nudi svoje izdelke na debelo in drobno. - Delo solidno. -

Cene najnižje. - Na zahtevo se pošljejo vzorci.

Kupim in dobro plačam

parcelo 400—1000 m² brez hiše, ali eno z malo hišo, hlevom in drugimi prostori in vodo. Parcela mora biti izven ljubljanske občine po možnosti v bližini klavnice ali glavnega kolodvora, samo da je v obližju ljubljanskega centra in da leži ob dobri cesti. Oni, ki žele dobro prodati take parcele, naj pošljejo svoje točne naslove pod „Beogradjani“ na upr. „Slov. Naroda“. 5078

Za ispratni del odgovoren Valentin Kopitar.

Prazno ali opremljeno sobo

išče soliden trgovec. Ponudbe pod „Snažna soba“ na uprav. Slov. Naroda.

Prodaja se klavir

Bösendorfer in Valvasor (5 zvezkov) original. Ogleda se Spod. Šiška bar. VII./33. 5011

Šovski psi braki!

Prodaja se več istrskih brakov, že izvežbanih in mladičev. Pesarna „Podgora“, Sodražica. 4992

Kupim hišo

v okolici Ljubljane, Maribora ali Celja. Ponudbe na Jan. Dvofak, Ljubljana, Bohoričeva ulica 20. 5073

4000 K nagrade

kateri preskribi novoporočenemu paru prazno stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje, bodisi v Šiški ali pa v Ljubljani. Ponudbe pod „Union I. P. 5117“ na upravo „Slov. Naroda“.

Auto

znamke „Dürkopp“ 8—25 HP, 6 sedežni v popolnoma dobrem stanju se ceno proda takoj. — Ogleda se lahko na Vrhniki. Hrib 285. 5116

Izvirjena strojepiska

z 2-letno prakso in prav dobri izpričevali iste službe. Eventuelno sprejme tudi samo popoldanske ure. Ponudbe pod „Strojepisaka 5115“ na upravo „Slovenskega Naroda“. 5115

Kapital

se išče za dobro idoče podjetje brez konkurence z velikim dobičkom. Cenj. ponudbe pod „tiskarna“ na uprav. Slov. Naroda. 5020

Slike z naše rivijere.

Spisal Ivan Podržaj.

Cena 3 Din.

Dobiva se v „Narodni knjigarni“ in drugod.

Naša

TATJANA

je zapustila po večdnem trpljenju dne 4. t. m. svoje stariše in sestrice v neizmernem gorju in se je preselila med zvezde k svoji babici.

Telesce počiva na blejskem pokopališču. Prijatelji naj pomiljujejo njo in nas žalujejo.

Na Bledu, dne 6. julija 1922.

Rodbina Lepacova.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospa

Antonija Praček

dne 6. julija po dolgi mučni bolezni nenadoma preminula.

Pogreb naše nad vse ljubljene se vrši v soboto ob pol 6. uri iz hiše žalosti sv. Petra cesta št. 43 na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana-Idrija, 7. julija 1922.

Adolf Praček, soprog, Silva, Adi, Maksa, otroci.

Zahvala.

Ob britki izgubi našega blagega soproga, očeta, tasta, starega očeta, gospoda

Martina Volovca

se najtopleje zahvaljujemo za vse nam ustmeno in pis-meno izraženo sožalje. Najsrčneje se zahvaljujemo bratom Sokolom in požarni brambi za obilno udeležbo pri pogrebu, pevskemu društvu za gniljive žalostinke in poklonjene krasne vence. Nadalje naša iskrena zahvala vsem, ki ste blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

St. Jernej, 5. julija 1922.

Rodbina Volovec - Lovec.